

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11618/2015-ERU

V Ostravě dne 29. prosince 2015

Č. j. 11618-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení dle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-11618/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **VEMEX Energie a.s.**, se sídlem Na Zátorce 289/3, Bubeneč, 160 00 Praha 6, IČ: 289 03 765, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a správního deliktu dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost VEMEX Energie a.s., se sídlem Na Zátorce 289/3, Bubeneč, 160 00 Praha 6, IČ: 289 03 765, se tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 140908036 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. l) energetického zákona nejméně ve dnech 17. září 2015, 2. října 2015 a 16. října 2015 nezveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to na svých webových stránkách www.vemexenergie.cz, Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Evropskou Komisí a zveřejněný Energetickým regulačním úřadem a neinformoval své zákazníky o možnosti se s Kontrolním seznamem evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele seznámit, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.**

II. Účastník řízení, společnost VEMEX Energie a.s., se sídlem Na Zátorce 289/3, Bubeneč, 160 00 Praha 6, IČ: 289 03 765 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 240908037 v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. l) energetického zákona nejméně ve dnech 17. září 2015, 2. října 2015 a 16. října 2015 nezajistil svým zákazníkům informaci způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to na svých webových stránkách www.vemexenergie.cz, o Kontrolním seznamu evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaném Evropskou Komisí a zveřejněném Energetickým regulačním úřadem, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.**

III. Podle ust. § 91 odst. 13 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona a ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona, ukládá **úhrnná pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto

příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 45215.

IV. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 45215.

Odůvodnění

Dne 16. října 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 30 odst. 2 písm. l) a ust. § 61 odst. 2 písm. l) energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 23. listopadu 2015 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09247-12/2015-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09247/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 28. prosince 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 140908036 a na obchod s plynem č. 240908037 s termínem zahájení licencované činnosti vždy od 25. června 2009.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení ve dnech 17. září 2015, 2. října 2015 a 16. října 2015 neměl na svých webových stránkách www.vemexenergie.cz zveřejněn Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Evropskou Komisí a zveřejněný Úřadem.

Účastník řízení ve vyjádření ze dne 26. října 2015, jež bylo Úřadu doručeno dne 2. listopadu 2015, uvedl, že své zákazníky informuje o možnosti seznámit se s Kontrolním seznamem evropského spotřebitele energie prostřednictvím odkazu <http://www.vemexenergie.cz/wp-content/uploads/2015/10/Kontrolni-seznam-evropsk-ho-spotrebitele-energie.pdf> a následně odkazu <http://www.eru.cz/-/kontrolni-seznam-evropskeho-spotrebitele-energie>, kde je tento dokument zveřejněn.

Dne 2. listopadu 2015 bylo tvrzení účastníka řízení v rámci kontroly ověřeno s tím výsledkem, že na webových stránkách www.vemexenergie.cz v sekci „Ke stažení“ se pod záložkou „Kontrolní seznam evropského spotřebitele“ již nalézá odkaz na Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie.

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona v návaznosti na porušení ust. § 30 odst. 2

písm. l) téhož zákona, z něhož plyne povinnost obchodníka s elektřinou zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Evropskou Komisí a zveřejněný Úřadem a informovat své zákazníky o možnosti se s Kontrolním seznamem evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele seznámit.

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s plynem tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona. Správní orgán se v rámci příkazního řízení zabýval správním deliktem dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 61 odst. 2 písm. l) téhož zákona, z něhož plyne povinnost obchodníka s plynem zajistit svým zákazníkům informaci, způsobem umožňujícím dálkový přístup, o Kontrolním seznamu evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Evropskou Komisí a zveřejněný Úřadem.

Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Evropskou Komisí je Úřadem zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to na webových stránkách Úřadu, konkrétně na adrese <http://www.eru.cz/-/kontrolni-seznam-evropskeho-spotrebitele-energie>.

V příkazním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 140908036 a na obchod s plynem č. 240908037 s termínem zahájení licencované činnosti vždy od 25. června 2009.

V příkazním řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že minimálně ve dnech 17. září 2015, 2. října 2015 a 16. října 2015 nebyla na webových stránkách účastníka řízení (ani v sekci „Ke stažení“, ani na jiné internetové stránce), tj. způsobem umožňujícím dálkový přístup, dostupná informace o možnosti se s Kontrolním seznamem evropského spotřebitele energie seznámit.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti či administrativních postupů je nutno tyto konat tak, aby nedošlo k porušení zákonem stanovených povinností.

Na základě výše uvedeného správní orgán dospěl k závěru, že byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, za který je účastník řízení odpovědný jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 140908036, a dále správního deliktu dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, za který je účastník řízení odpovědný jakožto držitel licence na obchod s plynem č. 240908037.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce

vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Z hlediska materiální stránky správního deliktu je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt. V daném případě tato obecná společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků (spotřebitelů).

V tomto případě je dána nejen obecná, ale i konkrétní společenská škodlivost spočívající v porušení zájmu na ochraně práv spotřebitele. Zjištěné a prokázané skutečnosti sice poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání, nicméně však také, a to zejména s ohledem na délku protiprávního stavu, na nižší závažnost vytykaného jednání, což správní orgán zohlednil při ukládání pokuty.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byl naplněn materiální znak správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona i dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, a uzavírá, že účastník řízení je odpovědný za uvedené správní delikty.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení. Správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

V řízení bylo prokázáno, že se účastník řízení dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o jednočinný souběh různorodý, kdy se pachatel jedním skutkem dopustil naplnění dvou různých skutkových podstat.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set

milionů; takovou možnost považuje správní orgán za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (*per analogiam legis*) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup *per analogiam iuris*). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona a dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona. Za oba správní delikty může být dle ust. § 91 odst. 13 písm. b) energetického zákona uložena pokuta ve stejné výměře.

Co se týče závažnosti jednotlivých správních deliktů, shledává správní orgán oba spáchané správní delikty za stejně závažné, neboť obě účastníkem řízení porušená ustanovení energetického zákona chrání totožné zájmy zákazníků, každé však v jiném energetickém odvětví. S ohledem na výše uvedené správní orgán uložil sankci pouze za jeden z vytykaných správních deliktů, a to za správní delikt, jež je účastníku řízení vytykán jako první v řadě (s ohledem na stejnou závažnost i výměru pokuty u obou správních deliktů), tj. správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Za správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91 odst. 13 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty přihlédl správní orgán ke všem zjištěným skutečnostem, zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě přihlédl správní orgán též k osobě pachatele.

Správní orgán se nejprve zabýval závažností spáchaného správního deliktu, kdy zejména přihlédl k prokázané délce protiprávního stavu, tj. cca 1,5 měsíce, když porušení energetického zákona bylo zjištěno dne 17. září 2015 a náprava protiprávního stavu byla

účastníkem řízení zajištěna dne 2. listopadu 2015. Tato okolnost snižuje závažnost správního deliktu.

Pokud jde o způsob spáchání předmětného správního deliktu má správní orgán za to, že toto jednání nebylo nejspíše vedeno úmyslně, ale bylo spácháno nedbalostně. Uvedené ovšem nebylo postaveno najisto, a proto správní orgán k tomu při stanovení výše pokuty nepřihlédl.

Jako polehčující okolnost posoudil správní orgán napravení protiprávního stavu účastníkem řízení, neboť nejpozději dne 2. listopadu 2015 zveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to na svých webových stránkách www.vemexenergie.cz, Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Evropskou Komisí a zveřejněný Úřadem a informoval tak své zákazníky o možnosti se s Kontrolním seznamem evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele seznámit.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení již v minulosti byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu ve věcné působnosti Úřadu, a to konkrétně ze spáchání správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, kdy mu byla za to rozhodnutím Úřadu ze dne 15. října 2012, č. j. 10349-8/2012-ERU, uložena pokuta ve výši 80 000 Kč. K uvedené skutečnosti přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení se jedním jednáním dopustil spáchání dvou různých správních deliktů, které jsou však rozdílné pouze okruhem zákazníků, kteří byli tímto jednáním dotčeni, nepřihlédl správní orgán k souběhu s druhým správním deliktem jako k okolnosti přitěžující, ovšem ani jako k okolnosti polehčující.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán konstatuje, že účastník řízení nezaložil do sbírky listin obchodního rejstříku svou účetní závěrku za poslední ukončené účetní období, tj. za rok 2014.

Jelikož správní orgán po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a s ohledem na zásadu absorpce stanovil pokutu ve výši uvedené ve výroku III. tohoto příkazu, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem IV. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení